

FÆRDSELSSTYRELSEN	Meddelelse om køretøjers indretning og udstyr mv.	Dato	Medd. nr.
		26.06.03	1817
		J. nr.	2003-550-29

Nye krav om sidestabilitet for tankkøretøjer til vejtransport af farligt gods

1. Indledning

Denne meddelelse omhandler de skærpede krav for sidestabilitet, iht. ECE-regulativ nr. 111, der er gældende for tankkøretøjer til transport af farligt gods, der registreres første gang den 1. juli 2003 eller senere, og som er på over 3000 liter og har prøvningstryk lavere end 4 bar. Køretøjer til vejtransport af farligt gods skal opfylde kravene i den internationale ADR-konvention, hvor de nye krav om sidestabilitet første gang er varslet i ADR-2001. Danmark har dog tiltrådt en Multilateral Aftale M 145, der bevirker, at tankkøretøjer indtil 30. juni 2004 kan godkendes og registreres uden at opfylde de nye krav.

2. Generelt

I ADR-2001 og ADR-2003 fremgår følgende: Pkt.nr. 9.7.5.2: ”Derudover skal tankvogne med en kapacitet på over 3000 liter beregnet til transport af farligt gods i flydende eller smeltet tilstand, og som er prøvet ved et lavere tryk end 4 bar, opfylde de tekniske bestemmelser i ECE-regulativ nr. 111 for sidestabilitet, med ændringer, i overensstemmelse med de datoer for anvendelse, som er angivet deri. Bestemmelserne finder anvendelse for tankvogne, som registreres for første gang fra og med 1. juli 2003”.

Ovenstående vil primært omfatte tankkøretøjer til olie- og benzintransport, mens tankkøretøjer til kemikalie- og gastransport typisk er prøvet ved et tryk på 4 bar eller derover og derfor ikke er omfattet af ovenstående krav. Disse køretøjer vil kunne godkendes efter de eksisterende (nationale) regler (90%-reglen, alternativt 4 m/s^2 sideacceleration, beregnet for akselgruppen alene).

ECE-regulativ nr. 111 (<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29regs/r111e.doc>) giver mulighed for to metoder til verifikation; en beregningsmodel til kontrol af, om tankkøretøjet kan klare en sideacceleration på mindst 4 m/s^2 , samt en tilt table test til kontrol af, om tankkøretøjet kan klare en sideværts hældning på mindst 23° . Det er vigtigt at bemærke, at vælger man beregningsmodellen, skal det være den anførte beregningsmodel i ECE-regulativ nr. 111, der anvendes, da den bl.a. tager højde for den trækkende lastbil ved beregning af sættevogn.

Hvis en sættevogn ikke umiddelbart kan opfylde kravene, er der mulighed for at få den godkendt i fast kombination, såfremt den aktuelle forvogn har tilstrækkeligt bedre egenskaber end den i beregningsmodellen eller ved tilt table testen anvendte ”standard-lastbil”, således at kravene er opfyldt for vogntoget som helhed. Dokumentationen nævnt ovenfor skal så være baseret på specifikationer, der dækker den aktuelle trækkende lastbil.

3. Dokumentation for opfyldelse af ECE-regulativ nr. 111

Tankkøretøj med selv bærende eller med bærende tank:

For at Statens Bilinspektion kan godkende et tankkøretøj, der skal opfylde ECE-regulativ nr. 111, skal oplysningen om opfyldelse af ECE-regulativ nr. 111 fremgå af typegodkendelse/godkendelseserklæring.

Ved ansøgning hos Færdselsstyrelsen af typegodkendelse/godkendelseserklæring medsendes dokumentation for opfyldelsen af kravet i form af en beregning, udført af akselfabrikanten, dennes repræsentant eller et anerkendt prøvningslaboratorium, som dokumenterer, at tankkøretøjet opfylder kravene til sideacceleration, udregnet efter beregningsmodellen i ECE-regulativ nr. 111. Alternativt medsendes en tilt table test rapport, hvoraf det fremgår, at tankkøretøjet opfylder ECE-regulativ nr. 111. Endelig er der mulighed for at medsende en egentlig godkendelse i henhold til ECE-regulativ nr. 111.

Hvis det for en tanksættevogn er en forudsætning, at den trækkende lastbil er en anden end ”standard-lastbilen” i ECE-regulativ nr. 111, vil dette fremgå af typegodkendelsen/godkendelseserklæringen. Tanksættevognen kan så ikke godkendes til synsfri sammenkobling, men kun i forbindelse med de angivne lastbiler.

Tankkøretøj med chassis, hvor tanken ikke er selv-/med bærende:

Ved første godkendelse hos Statens Bilinspektion af tankkøretøj til vejtransport af farligt gods medbringes dokumentation i form af en erklæring fra køretøjsfabrikanten, dennes repræsentant eller et anerkendt prøvningslaboratorium. Erklæringen skal være baseret på en beregning af, at tankkøretøjet opfylder kravene til sideacceleration, udregnet efter beregningsmodellen i ECE-regulativ nr. 111. Alternativt medbringes en erklæring fra køretøjsfabrikanten, dennes repræsentant eller et anerkendt prøvningslaboratorium om, at tankkøretøjet er afprøvet og kan klare en tilt table test iht. ECE-regulativ nr. 111. Endelig er der mulighed for at medbringe en egentlig godkendelse i henhold til ECE-regulativ nr. 111.

I alle tilfælde skal erklæringen indeholde oplysninger om de forudsætninger for tankopbygningen, som er basis for erklæringen (vægt og tyngdepunktplacering for tank (højde og placering i længderetning)). Hvis erklæringen gives af et anerkendt prøvningslaboratorium, skal der endvidere være oplysninger om køretøjet (vægt, akseltryk, tyngdepunktspacering, akselafstand, sporvidde, hjulophæng, herunder fjedre og krængningsstabilisatorer).

Er der tale om et udenlandsk, tidligere godkendt ADR-tankkøretøj, registreret første gang den 1. juli 2003 eller senere, kan tankkøretøjet godkendes uden kontrol af sidestabilitet. Eventuelle betingelser i ADR-attesten skal overføres til ny attest.

4. Tankkøretøj der ikke opfylder ECE-regulativ nr. 111, Multilateral Aftale M 145:

Tankkøretøjer, der efter de nye regler skal opfylde ECE-regulativ nr. 111, kan dog godkendes, uanset dette regulativ ikke er opfyldt. I så fald anføres på ADR-attesten, at tankkøretøjet er godkendt efter Multilateral Aftale M 145. Tankkøretøjet skal så opfylde de eksisterende (nationale) regler (90%-reglen, alternativt 4 m/s^2 sideacceleration, beregnet for akselgruppen alene).

Et tankkøretøj, der er godkendt på baggrund af den Multilaterale Aftale M 145, må kun benyttes her i landet samt i de lande, der også har tiltrådt den Multilaterale Aftale M 145 (det er endnu uvist, hvilke andre lande, der tiltræder denne aftale).

Teksten til den Multilateral Aftale M 145 er angivet i bilaget til denne meddelelse og skal medbringes under kørsel.

5. Kontrol hos Statens Bilinspektion

Når et tankkøretøj, der er registreret første gang den 1. juli 2003 eller senere, kommer til første godkendelse til vejtransport af farligt gods, vil Statens Bilinspektion se på tankens trykprøvningsrapport. Heraf fremgår, hvilket tryk tanken er trykprøvet ved, samt tankens volumen. Er prøvningstrykket mindre end 4 bar, skal tankkøretøjet kontrolleres for opfyldelse af kravene i ECE-regulativ nr. 111, efter de i ovennævnte afsnit 3 angivne fremgangsmåder. Er prøvningstrykket derimod 4 bar eller derover, eller volumenet under 3000 liter, bortfalder kravet om opfyldelse af ECE-regulativ nr. 111, og tankkøretøjet kontrolleres efter de eksisterende (nationale) regler (90%-reglen, alternativt 4 m/s^2 sideacceleration, beregnet for akselgruppen alene).

Såfremt godkendelse af en tanksættevogn kun kan ske i fast kombination med en bestemt trækende lastbil (med stive fjedre/krængningsstabilisator og/eller med drejkrans som forbindelse mellem lastbil og sættevogn), anføres en bemærkning herom på ADR-attesten.

Hvis tankkøretøjet godkendes i henhold til Multilateral Aftale M 145 (altså uden opfyldelse af de nye regler), anføres på ADR-attesten: "Første gang registreret i henhold til Multilateral Aftale M 145 / Zum erstenmal eingetragen laut Multilateralem Vertrag M 145".

6. Ikrafttrædelse mv.

Meddelelsen træder i kraft den 1. juli 2003.

For tankkøretøjer til vejtransport af farligt gods, der registreres første gang den 1. juli 2003 eller senere, og som er synet og godkendt *før* den 1. juli 2003, skal der – når ansøger meddeler registreringsnummeret til Statens Bilinspektion med henblik på udstedelse af ADR-attest – samtidig sendes (brev/telefax) eller afleveres kopi af trykprøvningsrapporten til Bilinspektionen.

Hvis det af trykprøvningsrapporten fremgår, at prøvningstrykket for tanken er under 4 bar og over 3000 liter, skal der enten supplerende afleveres dokumentation for opfyldelse af kravene i ECE-regulativ nr. 111 jf. ovenstående afsnit 3, eller ADR-attesten bliver påført oplysning om, at køretøjet er registreret i henhold til Multilateral Aftale M 145, jf. afsnit 5.

Færdselsstyrelsen, den 26. juni 2003

Ib Rasmussen

MULTILATERAL AGREEMENT M 145

According to section 1.5.1 of ADR on the technical requirements concerning the lateral stability of tank-vehicles

1. By derogation from paragraph 9.7.5.2, the Competent Authority of a country signatory to this multilateral agreement may first register, after 1 July 2003, a tank-vehicle (of categories N2, N3, O2, O3 and O4) with fixed tank with capacity of more than 3 m³, intended for the carriage of dangerous goods in the liquid or molten state tested with a pressure of less than 4 bar, which doesn't comply with the technical requirements of ECE Regulation n. 111 concerning lateral stability.
2. The Competent Authority shall enter the following text in the Certificate of approval: "Vehicle first registered in accordance with Multilateral Agreement M 145". A copy of this Agreement shall be carried on board the vehicle.
3. All other ADR provisions shall apply.
4. This Agreement shall be valid until 30 June 2004 for the vehicles first registration on the territories of those ADR Contracting Parties signatory of this Agreement. If it is revoked before then by one of the signatories, it shall remain valid until the above-mentioned date only on the territories of those Contracting Parties signatory to this Agreement, which have not revoked it.

Roma, 13th June 2003

The competent authority for ADR
in the Republic of Italy

Dr. Amedeo Fumero
Head of Department
for Land Transport

Copenhagen 26th June 2003

The competent authority for ADR-vehicles
in Denmark

Ib Rasmussen
Head of Department
for Road Vehicles